

Posudek bakalářské práce

Jméno autora práce: Daniela Piklová

Název bakalářské práce: Císařský řez a jeho vliv na psychický vývoj dítěte od narození do předškolního věku

Vedoucí: Mgr. Lea Takács, Ph.D.

Obsahová hlediska práce

	1	2	3	4
Cíle práce: uvedeny jasně – nejasné, neuvedeny	x			
Soulad obsahu s názvem: ano – částečně	x			
Členění kapitol: logické členění – nevhodné strukturování	x			
Postiženy relevantní aspekty problému: jednoznačně – spíše ne	x			
Stanovené cíle: splněny – nesplněny	x			

Úroveň návrhu projektu

	1	2	3	4
Problém: jasně vymezen – nejasné vymezení	x			
Projekt: analyzován ve vztahu ke klíčovým pojmům – zabývá se jinou problematikou	x			
Metodologie práce: Vhodně zvolená – zcela nevhodně zvolená	x			
Propojení literárně přehledové části s návrhem projektu: organické, projekt logicky navazuje na 1. část – obě části jsou nesourodé	x			

Formální hlediska práce

	1	2	3	4
Jazyková a stylistická úroveň: práce je čtivá, použití jazyka přiměřené – nevyhovuje	x			
Formální úprava práce: odpovídá požadavkům – zahrnuje množství formálních chyb	x			
Grafická úprava: vyhovuje – nevyhovuje	x			
Množství využitých literárních zdrojů: dostatečné – nedostatečné	x			
Aktuálnost literárních zdrojů: vesměs z posledních let – zdroje značně zastaralé	x			
Využití cizojazyčných zdrojů: dostačující – minimální	x			
Odkazy v textu: vcelku odpovídají standardům – chybně uváděné odkazy	x			
Seznam literatury: kompletní, bez větších chyb – nekompletní, s množstvím chyb		x		

Otázky, podněty k obhajobě:

Pro které oblasti psychického vývoje dítěte představuje císařský řez rizikový faktor? Které oblasti vývoje dětí jsou podle Vás typem porodu ovlivněny nejvíce?

Jsou dopady císařského řezu na vývoj dětí vždy negativní? Práce tak vyznívá, ale některé studie reportují i pozitivní dopady.

Čím si můžeme vysvětlit rozporuplnost výsledků studií o dopadech císařského řezu na vývoj dětí?

Jaký design by musela mít studie, která by mohla prokázat kauzální vztah mezi typem porodu a psychickým vývojem dětí? Lze takovou studii uskutečnit?

Specifické připomínky (vše podstatné, co se nevešlo do výše uvedených bodů):

Autorka stála před nelehkým úkolem, když měla zpracovat interdisciplinární téma o dopadech medicínské intervence na psychický vývoj dětí. Tohoto úkolu se zhostila s velkou pečlivostí, důkladností a systematičností, a výsledkem je výborně zpracovaná přehledová studie na zadané téma. Autorce lze vytknout některé dílčí nedostatky:

Pasáže zaměřené na biologické souvislosti císařského řezu a jeho dopadu na matku a dítě jsou místy zkratkovité, je však třeba zohlednit, že primárním tématem a těžištěm práce jsou psychologické, nikoli biologické či zdravotní dopady a souvislosti císařského řezu. Pro případnou publikaci textu by bylo třeba biologicky, resp. medicínsky zaměřené pasáže zpracovat důkladněji. Na některých místech se autorka dopouští chyb (či se jedná o překlepy), např. na str. 20 jsou mezi indikace pro plánovaný císařský řez zařazeny přímá (namísto příčná) poloha plodu a eklampsie (namísto preeklampsie).

Některé tematické celky by si zasluhovaly obsahovou syntézu, interpretaci a celkové shrnutí, aby netvořily pouhý mechanický výčet výsledků. V některých případech autorka uzavírá oddíl tím, co bylo řečeno již v jeho úvodu, ale tento závěr je přitom prezentován jako něco, k čemu se autorka teprve propracovala argumenty postupně prezentovanými v daném oddíle: např. na str. 26 autorka uzavírá oddíl o interakci matky s dítětem větou: „Zamyslíme-li se nad výsledky z výše zmíněných studií ve vzájemných souvislostech, můžeme se začít domnívat, že alterované mateřské chování a interakce matky s dítětem mohou být jedním ze zprostředkovatelů ve vztahu císařského řezu a psychického vývoje dětí.“ V úvodu kapitoly 3, jejíž je tento oddíl součástí, však uvádí mateřské chování jako jeden z mediátorů efektu typu porodu na vývoj dětí.

Některá tvrzení autorky jsou nejasná a vyvolávají otázky, například když autorka na str. 8 tvrdí, že „snížená citlivost vůči bolesti... slouží jako ochrana proti stresu souvisejícího se spontánním porodem.... Díky ní reagují novorozenci po spontánním porodu na neznámé situace a nepříjemné podněty zvýšením hladiny kortizolu v krvi.“ Vyšší hladina kortizolu je spojována s vyšší hladinou stresu, proto je třeba výsledky uvedených studií uvést do kontextu a lépe vysvětlit.

Ačkoli je práce zaměřena na období od narození do předškolního věku, autorka klade v některých pasážích důraz na studie zkoumající starší děti či dokonce adolescenty (str. 12), v jiném případě je zase dopad typu porodu na danou oblast vývoje prezentován pouze u dětí do jednoho roku, aniž by bylo např. řečeno, že studie o starších dětech nebyly publikovány (str. 11), případně údaj o věku dětí zcela chybí (např. na str. 11, poslední odstavec). Věk dětí je nicméně klíčovou informací pro to, aby mohly být výsledky studií adekvátně interpretovány.

Některé studie jsou v textu prezentovány nesprávně; např. studie autorů Polidano et al. (2017) zjistila významný rozdíl v kognitivním vývoji u dětí narozených spontánně vaginálně a císařským řezem, nicméně autorka ji řadí mezi studie, které žádné dopady typu porodu nenalezly.

Práci lze vytknout některé formální nedostatky, jako jsou chybějící tečky (str. 10, 27), mezery („kontaktumatky“, str. 28), příliš velké odsazení odstavců (str. 30), chybné tvary slov (např. „aby se dotýkalo matčina holé hrudi“, str. 28; „PPD matky po porodu má negativní efekt na psychický vývoj jejich dětí“, str. 25), či použití zkratk bez vysvětlení (str. 7, PAS a ADHD).

V některých (ale málo četných) případech autorka nedokládá svá tvrzení odkazem na odpovídající zdroj, např. na str. 9 by měla být citace za větou „... z mnoha studií víme, že standardní novorozenecký pláč je bohatý na signály, které mají schopnost přitahovat pozornost dospělých“, či na str. 22, kde autorka uvádí, že „počet porodů plánovaným císařským řezem na přání v posledních letech roste“, by měla doplnit odpovídající referenci.

Celkové hodnocení práce:

Práce je psána čtivě, je adekvátně strukturována a autorka v ní předkládá přehled výsledků nejnovějších studií na téma dopadů císařského řezu na psychický vývoj dětí. Je zřejmé, že se v tématu dobře orientuje, neopomíjí klíčové práce v dané oblasti, vychází primárně ze zahraničních zdrojů. Přehledová část práce má potenciál k tomu, aby byla v upravené a zkrácené podobě publikována v odborném časopise. Výzkumná část je dobře propojena s částí teoretickou – teoretická část představuje klíčové proměnné, s nimiž se následně pracuje ve výzkumné části.

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace: výborně

V Praze dne 23.8.2021

Mgr. Lea Takács, Ph.D.